

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

2013 r.

w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów

Na podstawie art. 8 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa sposób przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów:

- 1) do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

§ 2. 1. Dokumenty elektroniczne i dane w systemach teleinformatycznych, stanowiące dokumenty z wyborów, przekazuje się i przechowuje w sposób analogiczny jak dokumenty z wyborów w postaci papierowej, przy czym dane w systemach teleinformatycznych Państwowej Komisji Wyborczej stanowią materiały archiwalne w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2011 r. Nr 123, poz. 698 i Nr 171, poz. 1016).

2. Udostępnianie dokumentów i danych, o których mowa w ust. 1, następuje poprzez umożliwienie zapoznania się, w sposób określony w przepisach rozporządzenia, z odpowiadającymi tym dokumentom lub danym dokumentami w postaci papierowej.

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 248, poz. 1482).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281 oraz z 2012 r., poz. 849, 951 i 1592.

§ 3. Dokumentów z wyborów, stanowiących dowody w postępowaniach sądowych i administracyjnych oraz przygotowawczych postępowaniach karnych, nie przekazuje się do archiwów państwowych i nie niszczy do czasu zakończenia tych postępowania.

§ 4. 1. Wójt, konsul lub kapitan polskiego statku morskiego, zwani dalej „depozytariuszami”, starosta, marszałek województwa oraz dyrektorzy delegatur Krajowego Biura Wyborczego i Szef Krajowego Biura Wyborczego przy przekazywaniu i przechowywaniu dokumentów z wyborów stosują spis zdawczo-odbiorczy zawierający:

- 1) nazwę obwodowej komisji wyborczej lub innego właściwego organu wyborczego;
- 2) nazwę i adres depozytariusza, jeżeli on dokonuje czynności względem dokumentów z wyborów;
- 3) datę wyborów;
- 4) datę sporządzenia spisu;
- 5) imię, nazwisko i podpis osoby, która spis sporządziła oraz osoby przekazującej i przyjmującej wraz z datą przekazania i odbioru, jeżeli dochodzi do przekazywania dokumentów z wyborów;
- 6) dla każdej pozycji spisu:
 - a) liczbę porządkową,
 - b) tytuł, na który składa się informacja o rodzaju spraw i dokumentów,
 - c) roczną datę lub roczne daty krańcowe,
 - d) liczbę teczek, a jeżeli jest to niemożliwe ze względu na sposób przechowywania – liczbę metrów bieżących,
 - e) oznaczenie kategorii archiwalnej,
 - f) adnotację przyjmującego dokumenty informującą o miejscu przechowywania dokumentów w archiwum,
 - g) adnotację informującą o dalszych czynnościach względem dokumentów z wyborów (data przekazania do właściwego miejscowo archiwum państwowego lub data zniszczenia dokumentów z wyborów).

2. Spis sporządza się dla dokumentów z wyborów, stanowiących materiały archiwalne oraz oddzielnie dla pozostałych dokumentów z wyborów w zależności od okresów ich przechowywania.

§ 5. W sprawach nieuregulowanych w rozporządzeniu, dotyczących przekazywania do archiwów państwowych oraz przechowywania w nich i udostępniania dokumentów z wyborów, stosuje się przepisy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Rozdział 2

Postępowanie z dokumentami z wyborów z obwodowych komisji wyborczych

§ 6. 1. Depozytariusz przyjmuje oraz przechowuje dokumenty z głosowania z obwodowych komisji wyborczych, chroniąc je przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

2. Udostępnianie przez depozytariusza organom, o których mowa w art. 79 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, dokumentów z głosowania następuje po sporządzeniu protokołu potwierdzającego, które dokumenty zostały udostępnione. Jeden egzemplarz protokołu depozytariusz przekazuje do wiadomości dyrektora właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

§ 7. 1. Po upływie 30 dni od:

- 1) rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy w sprawie ważności wyborów, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2;
- 2) podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały w sprawach nieważności wyborów lub nieważności wyboru posła do Parlamentu Europejskiego w wyborach, o których mowa w § 1 pkt 3;
- 3) wydania przez sąd prawomocnych orzeczeń w sprawie ważności wyborów, o których mowa w § 1 pkt 4 i 5, a w przypadku wyborów, co do których nie zgłoszono protestów – od upływu terminu zgłaszania protestów,

dokumenty z głosowania, z wyjątkiem dokumentów, o których mowa w § 3 oraz w ust. 2, podlegają brakowaniu, zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, przy czym składającym wniosek o wyrażenie zgody na brakowanie jest dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego, a wyrażającym zgodę na brakowanie – dyrektor archiwum państwowego właściwego miejscowo dla siedziby delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

2. Po upływie terminów, o których mowa w ust. 1, depozytariusz przekazuje w sposób zapewniający ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą, na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego, dyrektorowi właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego następujące dokumenty z wyborów, które stanowią materiały archiwalne wchodzące w skład państwowego zasobu archiwalnego:

- 1) protokoły głosowania w obwodzie;
- 2) protokoły posiedzeń, uchwały, urzędowe obwieszczenia, komunikaty oraz inne dokumenty z obsługi obwodowej komisji wyborczej;
- 3) dokumenty dotyczące powołania obwodowych komisji wyborczych.

Rozdział 3

Postępowanie z dokumentami z wyborów z okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz od komisarzy wyborczych

§ 8. Dokumenty z wyborów z okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz od komisarzy wyborczych stanowią materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego, o ile przepis rozporządzenia nie stanowi inaczej.

§ 9. Dyrektorzy właściwych miejscowo delegatur Krajowego Biura Wyborczego przyjmują dokumenty z wyborów z okręgowych i rejonowych komisji wyborczych oraz od komisarzy wyborczego w sposób zapewniający ochronę tych dokumentów przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

§ 10. 1. Odpowiednio wójt, starosta lub marszałek województwa przyjmuje oraz przechowuje dokumenty z wyborów z terytorialnych komisji wyborczych, chroniąc je przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

2. Udostępnienia dokumentów z wyborów, o których mowa w ust. 1, organom, wymienionym w art. 79 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, dokonuje się po sporządzeniu protokołu potwierdzającego, które dokumenty zostały udostępnione. Jeden egzemplarz protokołu przekazuje się do wiadomości dyrektora właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

§ 11. 1. Po upływie terminu, określonego w § 7 ust. 1 pkt 3, wójt, starosta lub marszałek województwa przekazują na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego, dokumenty z wyborów właściwych terytorialnych komisji wyborczych dyrektorowi właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

2. Jeżeli wójt, starosta lub marszałek województwa przechowywali dwa egzemplarze dokumentów z wyborów, to przekazaniu dyrektorowi właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego podlega jeden ich egzemplarz, a po zakończeniu przekazywania drugi egzemplarz może podlegać brakowaniu, zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, przy czym składającym wniosek o wyrażenie zgody na brakowanie jest dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego, a wyrażającym zgodę na brakowanie – dyrektor archiwum państwowego właściwego miejscowo dla siedziby delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

Rozdział 4

Postępowanie z dokumentami z wyborów w delegaturach Krajowego Biura Wyborczego

§ 12. Dyrektorzy delegatur Krajowego Biura Wyborczego przechowują dokumenty z wyborów w swoich archiwach zakładowych w sposób zapewniający ich ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

§ 13. 1. W terminie 5 lat od dnia wyborów, dyrektorzy delegatur Krajowego Biura Wyborczego przekazują dokumenty z wyborów do właściwych miejscowo archiwów państwowych, przy czym właściwość miejscową archiwów ustala się według siedziby delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

2. Przekazanie, o którym mowa w ust. 1, następuje w trybie i na warunkach określonych w przepisach o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

3. Przekazaniu nie podlegają:

- 1) wykazy podpisów osób popierających:
 - a) utworzenie komitetów wyborczych wyborców,
 - b) listę kandydatów na posłów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) zgłoszenie kandydata na senatora,
 - d) listę kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego,
 - e) listę kandydatów na radnych,
 - f) zgłoszenie kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 2) następujące dokumenty dołączone do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych umożliwiające weryfikację podanych w sprawozdaniu informacji:
 - a) dokumenty bankowe każdego wydatku i wpływu na rachunek komitetu wyborczego,
 - b) protokoły komisyjnej wyceny usług świadczonych nieodpłatnie na rzecz komitetu wyborczego,
 - c) umowy, faktury, rachunki i inne dokumenty dotyczące kosztów i wydatków,
 - d) pokwitowania odbioru materiałów wyborczych (np. plakatów, ulotek) przez komitet wyborczy,
 - e) umowy rachunku bankowego,
 - f) umowy kredytu (w przypadku uzyskania kredytu),
 - g) umowy poręczenia (w przypadku zawarcia umowy poręczenia).

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 1, podlegają brakowaniu po upływie 10 lat od dnia wyborów.

5. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2, mogą podlegać brakowaniu po upływie okresów przechowywania wynikających z przepisów o rachunkowości.

6. Brakowanie, o którym mowa w ust. 4 i 5, przeprowadza się zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, przy czym składającym wniosek o wyrażenie zgody na brakowanie jest dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego, a wyrażającym zgodę na brakowanie – dyrektor archiwum państwowego właściwego miejscowo dla siedziby delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

§ 14. 1. Dokumenty z wyborów, przechowywane w delegaturze Krajowego Biura Wyborczego, udostępnia się w siedzibie tej delegatury do wglądu osobie zainteresowanej w obecności i pod nadzorem upoważnionego pracownika delegatury Krajowego Biura Wyborczego, w której te dokumenty są przechowywane.

2. Przekazanie informacji zawartych w dokumentach z wyborów w postaci reprodukcji tych dokumentów, w tym reprodukcji uwierzytelnionych, albo w postaci pisemnej odpowiedzi na zapytanie wymaga zgody dyrektora delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

Rozdział 5

Postępowanie z dokumentami z wyborów w Państwowej Komisji Wyborczej

§ 15. Szef Krajowego Biura Wyborczego przyjmuje i przechowuje w archiwum zakładowym Krajowego Biura Wyborczego dokumenty z wyborów z Państwowej Komisji Wyborczej w sposób zapewniający ich ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

§ 16. 1. Dokumenty z wyborów, z wyjątkiem:

- 1) wykazów podpisów osób popierających:
 - a) utworzenie komitetów wyborczych wyborców,
 - b) zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) dokumentów, wymienionych w § 13 ust. 3 pkt 2,

stanowią materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego.

2. Dokumenty z wyborów stanowiące materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego przekazuje się w terminie 5 lat od dnia wyborów do właściwego archiwum państwowego.

3. Przekazanie następuje w trybie i na warunkach określonych w przepisach o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

§ 17. 1. Dokumenty, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 1, po upływie 5 lat od dnia wyborów podlegają brakowaniu przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego.

2. Dokumenty, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 2, po upływie okresów przechowywania wynikających z przepisów o rachunkowości, mogą podlegać brakowaniu przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego.

3. Brakowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach .

§ 18. Do udostępniania dokumentów z wyborów, przechowywanych przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego, stosuje się odpowiednio przepisy § 14.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 19. Jeżeli określonego rodzaju dokumentów z wyborów, przeprowadzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, nie dotyczyły przepisy dotychczasowe, do przekazywania, przechowywania i udostępniania tych dokumentów stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER KULTURY i DZIEDZICTWA NARODOWEGO

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone: rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 października 2000 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 83, poz. 944 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1508), rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 1005 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1509), rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 209, poz. 1781 i z 2005 r. Nr 25, poz. 210) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 150, poz. 1580 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1510).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 8 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.).

Kodeks wyborczy reguluje sprawy wyborów:

- 1) do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Kwestie postępowania z dokumentacją ww. wyborów obecnie regulowane są przepisami:

- 1) rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 października 2000 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 83, poz. 944, z późn. zm.),
- 2) rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 1005, z późn. zm.),
- 3) rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 209, poz. 1781, z późn. zm.),
- 4) rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 150, poz. 1580, z późn. zm.).

Wyżej wymienione akty wykonawcze zachowują moc obowiązującą, zgodnie z dyspozycją art. 15 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 113, z późn. zm.), do czasu wydania rozporządzenia na podstawie art. 8 § 2 Kodeksu wyborczego.

Brzmienie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 8 § 2 Kodeksu wyborczego, jest tożsame co do zakresu przedmiotowego z brzmieniem upoważnienia w art. 169 ust. 2 dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z późn. zm.). Z tego względu projektując niniejszy akt wykonawczy do Kodeksu wyborczego, kierowano się zakresem regulacji, zawartych w rozporządzeniu

Ministra Kultury z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 150, poz. 1580 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1510). Jednakże projektowane rozporządzenie ma regulować postępowanie z dokumentami z różnych wyborów. Z tego względu dokonano podziału całości aktu na 6 rozdziałów w odmienny sposób niż w rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego:

- a) rozdział 1 – Przepisy ogólne,
- b) rozdział 2 – Postępowanie z dokumentami z wyborów z obwodowych komisji wyborczych,
- c) rozdział 3 – Postępowanie z dokumentami z wyborów z okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz od komisarzy wyborczych,
- d) rozdział 4 – Postępowanie z dokumentami z wyborów w delegaturach Krajowego Biura Wyborczego,
- e) rozdział 5 – Postępowanie z dokumentami z wyborów w Państwowej Komisji Wyborczej,
- f) rozdział 6 – Przepisy przejściowe i końcowe.

Przyjęty układ rozdziałów wynika ze swoistej chronologii postępowania z dokumentami z wyborów w różnych organach oraz jednostkach organizacyjnych, jak i w różnym czasie.

Projektowany akt wykonawczy jest ściśle związany z Kodeksem wyborczym, dlatego też w projekcie rozporządzenia nie są definiowane pojęcia zdefiniowane już w ustawie. Między innymi słowo „wójt” używane jest w rozporządzeniu w rozumieniu wprowadzonym art. 5 pkt 6 Kodeksu wyborczego.

Rozdział 1 projektu zawiera przepisy o charakterze ogólnym. W § 1 określony został zakres przedmiotowy rozporządzenia wraz z przywołaniem wszystkich rodzajów wyborów. Pozwoli to na precyzyjne przekazanie adresatom rozporządzenia, iż nie jest domeną tego aktu regulowanie postępowania z dokumentacją z referendum. Ten sposób sformułowania przepisu pozwala następnie na przywołanie odpowiednich rodzajów wyborów w dalszej części rozporządzenia poprzez odwołanie do tego paragrafu. W kolejnym paragrafie – § 2 – ustalono, że w sposób analogiczny jak dokumenty z wyborów w postaci papierowej będą traktowane dokumenty elektroniczne i dane w systemach teleinformatycznych. Na obecnym etapie wdrażania narzędzi informatycznych do obsługi wyborów mają one jeszcze charakter usprawniający ustalanie, sporządzanie, sprawdzanie oraz przekazywanie danych pomiędzy poszczególnymi organami wyborczymi (por. art. 162 § 1, art. 230 § 6 i 7, art. 236 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego). Oprogramowanie to

zarządzane jest przez Państwową Komisję Wyborczą, dalej zwaną „PKW”, i udostępniane jedynie na czas wyborów poszczególnym organom wyborczym. Z tego względu dane zawarte w systemach teleinformatycznych PKW uznano z mocy prawa za materiały archiwalne, wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego. W § 3 wprowadzono normę ogólną dotyczącą wszystkich rodzajów dokumentów z wyborów i we wszystkich miejscach ich przechowywania. Stanowi ona, iż dokumentów z wyborów nie przekazuje się do archiwów państwowych i nie niszczy do czasu zakończenia postępowań w sprawach karnych oraz postępowań w innych sprawach (np. protesty wyborcze, czy sprawy sądowe o orzeczenie przepadku korzyści majątkowych na rzecz Skarbu Państwa), w których te dokumenty są dowodami w sprawie. W § 4 wprowadzono po raz pierwszy długo oczekiwaną regulację określającą na podstawie czego dokonuje się przekazywania oraz przechowywania dokumentów z wyborów. Ustalono, że następują te czynności na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego. Określono także, jakie ten spis powinien zawierać dane, nie precyzując jednak wzoru formularza spisu, by stworzyć możliwości jego sporządzania przy wykorzystaniu dowolnych narzędzi informatycznych. Określono także, by spis był sporządzany odrębnie dla dokumentów stanowiących materiały archiwalne oraz odrębnie dla pozostałych dokumentów biorąc jednak pod uwagę, by w osobnych spisach umieszczać informacje o dokumentach o tym samym okresie przechowywania. Pozwoli to na zarządzanie tymi dokumentami na różnych etapach postępowania z nimi bez konieczności sporządzania nowych spisów. W § 5 sformułowano generalną normę, istniejącą w dotychczasowych regulacjach dotyczących dokumentów z wyborów, iż w sprawach nieuregulowanych w rozporządzeniu należy stosować przepisy wynikające z ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Rozdział 2 projektu zawiera przepisy regulujące postępowanie z dokumentami z wyborów z obwodowych komisji wyborczych. W dotychczas obowiązujących aktach wykonawczych w ramach tych przepisów znajdowała się norma, która obecnie została zamieszczona w art. 79 Kodeksu wyborczego. Z tego względu konieczne było przeformułowanie przepisów odnośnie postępowania z dokumentami z obwodowych komisji wyborczych. W rozdziale 2 zamieszczono przepisy realizujące wytyczne z art. 8 § 2 Kodeksu wyborczego, regulując kwestie okresów przechowywania dokumentów z wyborów, sposób ich ochrony oraz udostępniania. Przepis § 6 określa obowiązek przyjęcia i przechowywania przez depozytariusza dokumentów z głosowania z tych komisji w taki sposób, by chronić je przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą. W tym paragrafie zamieszczono także przepis odnoszący się do sposobu udostępniania dokumentów z wyborów organom do tego uprawnionym. Ze względu na okoliczność, że obecnie to delegatury Krajowego Biura Wyborczego, dalej zwanego „KBW”, zabiegają o uzyskanie pełnej wiedzy na temat tego, czy dokumenty z wyborów są

wykorzystywane w postępowaniach karnych lub w innych sprawach, to wprowadzono obowiązek przekazywania do wiadomości delegatury KBW protokołu potwierdzającego udostępnienie dokumentów. Podmioty, które przechowują w depozycie dokumenty z wyborów z obwodowych komisji wyborczych, mogą podjąć dalsze działania względem tej dokumentacji dopiero po ostatecznych rozstrzygnięciach co do ważności lub nieważności wyborów. Określa to § 7 projektu. W przepisach tego paragrafu ustalono, jaki rodzaj dokumentów nie podlega brakowaniu tylko przekazaniu do delegatury KBW. Doprecyzowano także kwestie właściwości miejscowej archiwów państwowych względem postępowania z tą dokumentacją.

W **rozdziale 3** zamieszczono przepisy odnoszące się do postępowania z dokumentami z wyborów z okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisji wyborczych oraz od komisarzy wyborczych. Pod pojęciem komisji terytorialnych rozumie się, zgodnie z art. 152 Kodeksu wyborczego, komisje gminne, powiatowe i wojewódzkie. W § 8 ustalono, że w odróżnieniu od obwodowych komisji wyborczych, dokumenty z wyborów z okręgowych, rejonowych i terytorialnych komisjach wyborczych oraz od komisarzy wyborczych w całości stanowią materiały archiwalne. Zastrzeżono jednak, że przepis szczegółowy może określać to inaczej. Dotyczy to drugich egzemplarzy dokumentów z wyborów (§ 11 ust. 3) oraz wykazów podpisów dla kandydatów i list wyborczych, a także dokumentów dołączonych do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych, które umożliwiły weryfikację podanych w sprawozdaniu informacji (§ 13 ust. 3-5). W przepisie § 9 ustalono, że dyrektorzy właściwych miejscowo delegatur KBW przyjmują dokumenty z okręgowych i rejonowych komisji wyborczych. Odrębnie opisano sposób postępowania z dokumentami terytorialnych komisji wyborczych, ze względu na dyspozycje art. 156 i 181 Kodeksu wyborczego. Z dyspozycji tych wynika bowiem, że dokumenty terytorialnych komisji przekazywane są w depozyt odpowiednio wójtowi, staroście lub marszałkowi województwa do czasu upływu 30 dni od wydania przez sąd prawomocnych orzeczeń w sprawach protestów wyborczych. Ze względu na przechowywanie tych dokumentów w depozycie przewidziano w § 10 ust. 2 oraz w § 11 przepisy regulujące sposób udostępniania tych dokumentów analogicznie, jak w przypadku obwodowych komisji wyborczych oraz sposób ich przechowywania i dalszego postępowania (przekazywanie do delegatur KBW, ewentualne brakowanie drugich egzemplarzy dokumentów).

Rozdział 4 zawiera przepisy odnoszące się do sposobu postępowania z dokumentami z wyborów, które zostały zgromadzone z komisji wyborczych w delegaturze KBW. Ustalono więc sposób ich przechowywania, określając, że powinny się one znajdować w archiwach zakładowych delegatur KBW. Uregulowano także możliwość dalszego wydzielania dokumentów do brakowania,

które nie mogły być wybrakowane jeszcze w komisjach wyborczych ze względu na ich ewentualną przydatność w prowadzonych postępowaniach sądowych. Z tego względu wykazy podpisów dla kandydatów i list wyborczych przechowywane mają być 10 lat, a dokumenty dołączone do sprawozdań finansowych komitetów wyborczych, które umożliwiły weryfikację podanych w sprawozdaniu informacji przechowywane mają być przez czas określony w przepisach o rachunkowości (w zdecydowanej większości 5 lat). Kierując się pięcioletnim okresem przechowywania części dokumentacji, uznano za wskazane, by także materiały archiwalne były przekazywane w tym okresie do archiwów państwowych. Pozwoli to usprawnić prace w ramach delegatury nad dokumentami z danych wyborów. Wpisano jednak wyrażenie „w terminie 5 lat”, co oznacza, że delegatura będzie mogła przekazać też wcześniej powyższe materiały, jeżeli wyrazi takie zainteresowanie. W § 14 ustalono sposób udostępniania dokumentów z wyborów w delegaturach KBW, w tym także w formie reprodukcji.

W **rozdziale 5** uregulowano sposób postępowania z dokumentami z wyborów z PKW oraz w zespołach KBW. Ustalając sposób przekazywania, przechowywania i udostępniania tych dokumentów zastosowano rozwiązania analogicznie, jak dla dokumentów w delegaturach KBW.

Ostatni rozdział zawiera przepisy przejściowe i końcowe. Przepis przejściowy, ujęty w § 19, określa, że w odniesieniu do dokumentów z wyborów, przeprowadzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe, chyba, że przepisy te nie obejmowały wszystkich dokumentów z wyborów, powstających po wejściu w życie Kodeksu wyborczego. W takich przypadkach do dokumentów tych mają mieć zastosowanie przepisy tego rozporządzenia. Ustalono także, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia (§ 20).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Podmiotami, na które oddziałuje proponowany akt prawny są:

- organy wyborcze, wymienione w art. 152 Kodeksu wyborczego, tj. Państwowa Komisja Wyborcza, komisarze wyborczy, okręgowe, rejonowe, terytorialne i obwodowe komisje wyborcze,
- podmioty zapewniające obsługę komisji wyborczych, tj. wójtowie, starostowie, marszałkowie województw, kapitanowie polskich statków morskich oraz konsulowie,
- jednostki organizacyjne Krajowego Biura Wyborczego,
- archiwa państwowe,
- wojewodowie.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Przed rozpoczęciem prac nad projektem rozporządzenia konsultowano zakres przedmiotowy rozporządzenia z przedstawicielami Krajowego Biura Wyborczego oraz archiwów państwowych.

Projekt został przekazany do zaopiniowania przez Państwową Komisję Wyborczą i Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 8 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

Na etapie konsultacji roboczych, Państwowa Komisja Wyborcza oraz Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych wyrazili pozytywną opinię do projektowanego rozporządzenia.

W ramach konsultacji społecznych projekt przekazano następującym podmiotom, w tym tych związanym ze środowiskiem archiwistów w Polsce:

- Polskiemu Towarzystwu Historycznemu,
- Stowarzyszeniu Archiwistów Polskich,
- Stowarzyszeniu Archiwistów Instytucji Wymiaru Sprawiedliwości,
- Polskiemu Towarzystwu Archiwalnemu,
- Stowarzyszeniu Archiwistów Kościelnych w Polsce,
- Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Archiwistów,
- Unii Metropolii Polskich,
- Unii Miasteczek Polskich,
- Związkowi Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związkowi Powiatów Polskich,
- Związkowi Województw Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związkowi Miast Polskich,
- wojewodom,
- Sądowi Najwyższemu.

Projekt w ramach konsultacji społecznych został przekazany do zaopiniowania także archiwom państwowym oraz Radzie Archiwalnej. Ta ostatnia pozytywnie zarekomendowała przedłożony projekt.

W wyniku konsultacji społecznych wpłynęły opinie od następujących podmiotów:

- 1) Państwowej Komisji Wyborczej;
- 2) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 3) Wojewody Lubelskiego;
- 4) Wojewody Lubuskiego;
- 5) Wojewody Łódzkiego;
- 6) Wojewody Mazowieckiego;
- 7) Wojewody Podkarpackiego;
- 8) Wojewody Świętokrzyskiego;
- 9) Polskiego Towarzystwa Archiwalnego;
- 10) Stowarzyszenia Archiwistów Polskich;
- 11) Unii Metropolii Polskich;
- 12) Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) jednostek organizacyjnych KBW (Warszawa, Łódź, Toruń, Kraków).

Spośród ww. podmiotów 6 nie zgłosiło uwag do projektu. Większość uwag została uwzględniona lub wyjaśniona. Niektóre stały się bezprzedmiotowe po uwzględnieniu uwag innych podmiotów. Nieuwzględnione zostały natomiast następujące uwagi:

- 1) Polskiego Towarzystwa Archiwalnego oraz Unii Metropolii Polskich – uwagi dotyczyły braku w projekcie regulacji dla danych i dokumentów elektronicznych oraz obowiązku wskazania dla postępowania z dokumentami elektronicznymi odwołania do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie wymagań technicznych i formatów zapisu i informatycznych nośników danych, na których utrwalono materiały archiwalne przekazywane do archiwów państwowych. W tym zakresie wyjaśniono, że dokumentów elektronicznych i danych w systemach teleinformatycznych dotyczy przepis § 2. Zauważono, że przy obecnym sposobie dokumentowania przebiegu wyborów narzędzia informatyczne mają jedynie charakter wspomagający. To postać papierowa jest podstawowym sposobem jego dokumentowania. Świadczą o tym między innymi przepisy art. 162 § 3, art. 230 § 6 i 7, art. 236 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego. Z tego względu jedynie dane w systemie teleinformatycznym PKW (zbiór danych) uznano za materiały archiwalne, tak jak to wyjaśniono w uzasadnieniu do projektu. Dodatkowo zwrócono uwagę, że postępowanie z tym zbiorem będzie podlegać przepisom rozporządzenia MSWIA z dnia 30.10.2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi (Dz. U. Nr 206, poz. 1518), a nie rozporządzenia przytoczonego przez Towarzystwo. Dodatkowo Unii Metropolii

Polskich przedstawiono, że w pojęciu „dokumentów z wyborów” nie mieści się nośnik elektroniczny, ponieważ to by było tak jakby pod pojęciem dokumentu rozumiano „kartę papieru”.

- 2) Polskiego Towarzystwa Archiwalnego – uwaga dotyczyła tego, by w projekcie obowiązkowo używać pojęć „materiał archiwalny” i „dokumentacja niearchiwalna”, ponieważ to wynika z rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 16 września 2002 r. w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych. Wyjaśniono, że ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach posługuje się pojęciem „materiały archiwalne”, a nie „materiał archiwalny” (por. art. 1). Zaznaczono, że nie jest jasnym, dlaczego Towarzystwo wnioskuje o używanie pojęcia „dokumentacja”, skoro Kodeks wyborczy, zawierający upoważnienie do wydania projektowanego rozporządzenia, posługuje się pojęciem „dokumenty z wyborów”.
- 3) Sądu Najwyższego – w uwadze wyrażono wątpliwość, czy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wydawać przedmiotowe rozporządzenie bez uprzedniego zdefiniowania na poziomie ustawy takiej kategorii pojęciowej, jak: „dokumenty z wyborów” samodzielnie lub w połączeniu ze wskazaniem podmiotów będących dysponentami takich dokumentów. Wyjaśniono, że ww. minister został wolą ustawodawcy obowiązany do wydania rozporządzenia w zakresie określonym w Kodeksie wyborczym. Nie podzielono wątpliwości odnośnie pojęcia „dokumenty z wyborów”, którym posługiwano się w dotychczasowych rozporządzeniach do poprzednio obowiązujących ordynacji wyborczych. Świadczą o tym sformułowania użyte w Kodeksie wyborczym, takie jak „pozostałe dokumenty z wyborów” w odniesieniu do postępowania z dokumentami z wyborów przez konkretne organy wyborcze (por. art. 236 § 3, art. 275 § 1 lub art. 351 § 6 Kodeksu wyborczego). Poza tym w stosunku do innych dokumentów, wymienionych w Kodeksie wyborczym, nie stosuje się wyrażenia dokumenty z wyborów, tylko np. „wszelkie pisma” (art. 6). Ponadto co do dalszych wątpliwości Sądu Najwyższego dotyczących zakresu regulacji projektowanego rozporządzenia, a odnoszących się do uregulowania ewentualnego niszczenia dokumentów z wyborów, odpowiednio przeredagowano budzące zastrzeżenia przepisy, tak aby nie było wątpliwości, iż regulacje tej materii nie mają charakteru „samoistnego”, gdyż w praktyce stanowią odwołanie do procedury brakowania określonej ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
- 4) Sądu Najwyższego – w uwadze podniesiono, że minister w projektowanym rozporządzeniu zawęży się krąg podmiotów dysponujących „dokumentami z wyborów” przez wskazanie w tytułach niektórych z rozdziałów na odpowiednie komisje wyborcze oraz delegatury Krajowego Biura Wyborczego, jako objęte prawami i obowiązkami określonymi w jego przepisach szczegółowych. Nie

podzielono tego zarzutu, ponieważ jak wskazano wyżej poszczególne przepisy Kodeksu wyborczego wprost przyporządkowują określone kategorie „dokumentów z wyborów” odpowiednim organom wyborczym.

- 5) Sądu Najwyższego – w uwadze podniesiono, że proponowany w projekcie termin pięciu lat od dnia przeprowadzenia wyborów nie wydaje się dostateczny z punktu widzenia potrzeby zapewnienia dostępu do określonych dokumentów także w okresie dłuższym, np. dla potrzeb toczących się postępowań sądowych. Wyjaśniono, iż kwestie te reguluje § 3 i § 10 ust.2 projektu. Niemniej chcą zabezpieczyć i zagwarantować pełną wzajemną komplementarność przepisów projektu z przepisami prawa karnego i cywilnego dotyczącymi odpowiednio terminów przedawnienia niektórych przestępstw i terminów przedawnienia cywilnych roszczeń majątkowych wydłużono przewidziany okres przechowywania z 5 do 10 lat dla wybranych dokumentów z wyborów.
- 6) Unii Metropolii Polskich – w swojej uwadze wnioskowała o zdefiniowanie pojęcia „dokumentów z wyborów” poprzez wymienienie wszystkich ich rodzajów i to ze wskazaniem podziału na materiały archiwalne i dokumentację niearchiwalną. Wyjaśniono, że rodzaje dokumentów z wyborów wynikają z Kodeksu wyborczego. Zamiarem projektodawcy jest natomiast ustalenie, która część z tych dokumentów stanowi materiały archiwalne, albo powinna być dłużej przechowywana, ponieważ jest przedmiotem dalszego przekazywania między różnymi podmiotami. Podział, o który wnioskuje Unia, wynika zresztą z przepisów projektu.
- 7) Wojewody Mazowieckiego – w uwadze podnosił, że należy odrębnie potraktować dokumenty z wyborów z obwodowych komisji wyborczych utworzonych za granicą, tj. pozostawić regulacji Ministra Spraw Zagranicznych. W odpowiedzi zauważono, że projektowany akt prawny jest rozporządzeniem, mającym swoje upoważnienie w Kodeksie wyborczym, czyli jest aktem prawa powszechnie obowiązującego. Przywołany przez Wojewodę Mazowieckiego akt prawny jest natomiast zarządzeniem i nie wynika z Kodeksu wyborczego.
- 8) Państwowej Komisji Wyborczej – w uwadze wyrażała wątpliwość, czy rzeczywiście zamiarem projektodawcy jest zachowanie drugich egzemplarzy protokołów obwodowych komisji wyborczych. Wyjaśniono, że jest to celowe zamierzenie, tym bardziej, że i sposób postępowania z pierwszymi egzemplarzami protokołów głosowania w obwodzie jest różny w zależności od rodzaju wyborów. Z perspektywy archiwalnej dokumenty każdej z komisji są czymś odrębnym od dokumentów innych komisji, dlatego zamiarem projektodawcy jest zachowanie obu egzemplarzy, choć będą one przypisane do różnych komisji.
- 9) Polskiego Towarzystwa Archiwalnego – w swojej uwadze podniosło ono niezrozumienie dla przepisu § 8 projektu. Uznało ono, że należy jednoznacznie ustalić co stanowi materiały archiwalne i odstąpić od zastrzeżenia „o ile przepis

rozporządzenia nie stanowi inaczej”. W odpowiedzi zauważono, że uwaga jest niezrozumiała, ponieważ z projektowanego przepisu wynika, że całość dokumentacji z komisji, wymienionych w § 8, stanowi materiały archiwalne, chyba że z innych przepisów wynika, że jakaś jej część nimi nie jest, np. § 11 ust. 3, § 13 ust. 4 i 5.

- 10) Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej – w uwadze proponował, by w § 13 wyrazy „przekazują dokumenty z wyborów do właściwych miejscowo archiwów państwowych” zastąpić wyrazami: „przekazują dokumenty z wyborów, stanowiące materiały archiwalne do właściwych miejscowo archiwów państwowych” oraz wyrazy „Przekazaniu nie podlegają:” zastąpić wyrazami: „Przekazaniu do właściwych miejscowo archiwów państwowych nie podlega dokumentacja niearchiwalna stanowiąca:”. Wyjaśniono, że nie ma potrzeby używania tego typu pojęć, ponieważ wynika to z wcześniejszych przepisów projektu.
- 11) Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej – w uwadze dotyczącej § 13 ust. 4 wnioskował, by wyrazy: „Dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2, podlegają zniszczeniu po upływie 5 lat od dnia wyborów” zastąpić wyrazami: „Okres przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 2 wynosi 5 lat kalendarzowych, licząc od 1 stycznia roku następnego od dnia wyborów”. Wyjaśniono, że gdyby uwzględniono zaproponowaną zmianę nie byłby określony status tych dokumentów, tj. czy są to materiały archiwalne, czy też dokumentacja, która podlega brakowaniu. Samo określenie okresu przechowywania tego bowiem nie precyzuje.

W ramach konsultacji międzyresortowych projekt powinien zostać przekazany do konsultacji wszystkim członkom Rady Ministrów, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, ale również Szefowi Kancelarii Sejmu RP, Szefowi Kancelarii Senatu RP oraz Szefowi Kancelarii Prezydenta RP.

Projekt wymaga skierowania pod obrady Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ocena skutków regulacji będzie sukcesywnie uzupełniana o wyniki konsultacji i prowadzonych uzgodnień.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie proponowanej regulacji nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, tzn. nie nastąpi zwiększenie wydatków lub też zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych. Sprawy obsługi wyborów, w tym od strony finansowej, regulowane są bowiem na podstawie art. 124 Kodeksu wyborczego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Proponowane zmiany nie wpłyną na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.